

Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2

Elledningar från Visätter till Nybygget

Visätter - Kapperstad - Nybygget
Häradshammar och Östra Ny socknar
Norrköpings kommun
Östergötlands län

Ann-Charlott Feldt

K U L T U R M I L J Ö A V D E L N I N G E N

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M

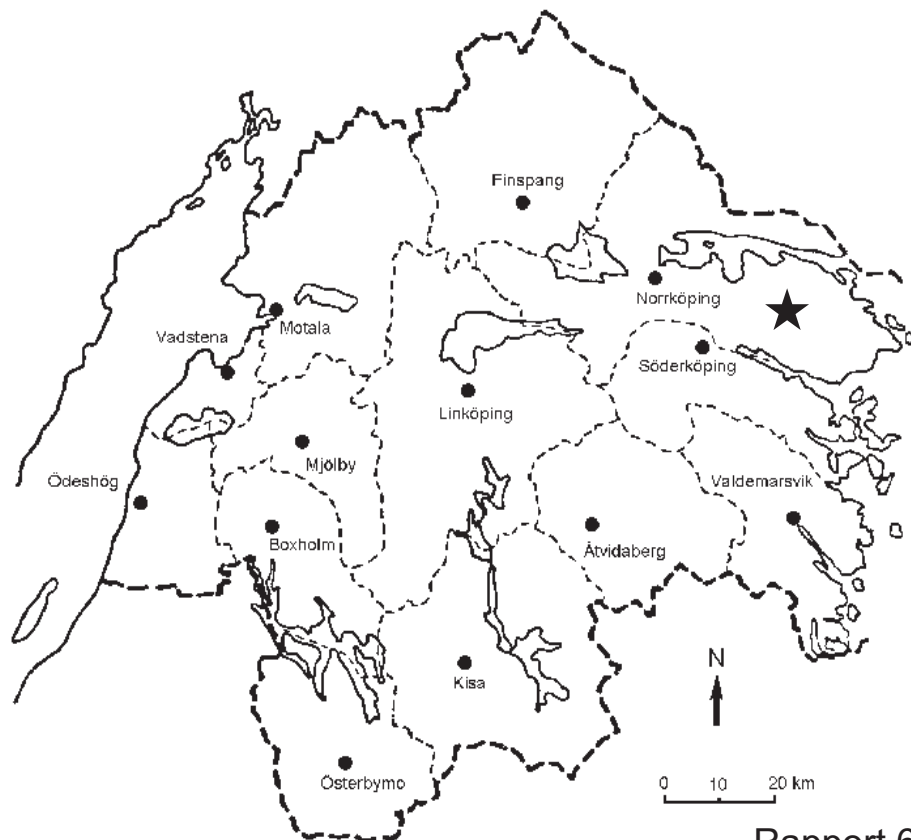

Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2

Elledningar från Visätter till Nybygget

Visätter - Kapperstad - Nybygget
Häradshammar och Östra Ny socknar
Norrköpings kommun
Östergötlands län

Ann-Charlott Feldt 2002

Rapport 61:2002

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M

Tekniska uppgifter

Sträcka	Visätter - Kapperstad - Nybygget
Fastigheter	Visätter, Kapperstad, Långberga, Nybygget
Socken	Häradshammar och Östra Ny
Kommun	Norrköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnr	Invid 353
Ekonomiska kartans blad	086 78 (8G 7i Östra Ny)
Koordinater	X6488700-6489700, Y1544200-1544900
Koordinatsystem	Rikets
Höjdsystem	Rikets
Länsstyrelsens beslut	Muntligt 2002-04-05
Länsstyrelsens handläggare	Bror-Tommy Sturk
Länsstyrelsens dnr	220-16025-01
Länsmuseets dnr	636/01
Länsmuseets kontonummer	6196
Uppdragsgivare	Oppunda Kraftkonsult AB/ Sydkraft Östnät AB
Kostnadsansvarig	Sydkraft Östnät AB
Projektledare	Ann-Charlott Feldt
Personal	-
Fältarbetstid	2002-05-06
Total projekttid	19 timmar
Totalt utreddes	ca 1600 löpmeter
Varav i form av söschakt	ca 80 löpmeter
Fynd	Nej
Foto filmnr	Nej
Analyser	Nej

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Rapport 61:2002	© Östergötlands länsmuseum
Grafik	-
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr
Tryck-	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket dnr 507-99-499

Ö S T E R G Ö T L A N D S   L Ä N S M U S E U M
K U L T U R M I L J Ö A V D E L N I N G E N

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 14 05 62
lansmuseum@lansmus.linkoping.se • www.linkoping.se/lansmuseum

Elledning från Visätter till Nybygget

Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2

*Visätter - Kapperstad - Nybygget
Häradshammar och Östra Ny socknar
Norrköpings kommun
Östergötlands län*

Sammanfattning

Med anledning av schaktningar för el samt rasering av en äldre stolplinje genomfördes en utredning etapp 1 och 2 på sträckan Visätter – Kapperstad – Nybygget i Häradshammars och Östra Ny socknar på Vikbolandet. Vid utredningen konstaterades att en fornlämning, RAÄ 353, som är en rundstensättning, skulle kunna komma att beröras av raseringen. Dessutom passerade schaktsträckningen förbi en äldre husgrund och i närheten av fornborgen RAÄ 94 i Östra Ny socken. För att undvika skador på fornlämningarna märktes dessa ut och visades på plats för exploitören.

Hela sträckningen inventerades. I den planerade schaktsträckningen grävdes sökschakt på ett antal utvalda platser där det ansågs möjligt att dolda lagskyddade lämningar skulle kunna påträffas. I sökschakten fanns inga spår av fast fornlämning. Endast matjord och orörd mark påträffades. Det aktuella arbetet kunde därmed utföras enligt planerna.

Ann-Charlott Feldt
antikvarie

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde 2002-05-06 en arkeologisk utredning etapp 1 och 2 på fastigheterna Visätter i Häradshammars socken och Kagestad, Långberga och Nybygget i Östra Ny socken. Utredningen utfördes inför en planerad nyschaktning för el samt raserings av en befintlig stolplinje längs en ca 1600 m lång sträcka mellan Visätter och Nybygget, där befintlig luftledning skulle ersättas av jordkabel.

Arbetet utfördes efter muntligt beslut från Länsstyrelsen i Östergötlands län. Uppdragsgivare var Sydkraft Östnät AB via Oppunda Kraftkonsult AB. Sydkraft Östnät AB svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för utredningen och rapportarbetet var undertecknad.

Områdesbeskrivning

Utredningssträckan Visätter – Nybygget är belägen i en fornlämningsrik trakt, centralt på Vikbolandet. Visätter och Kapperstad ligger i Häradshammars socken och Nybygget i Östra Ny socken. Området består av ett omväxlande öppet, småbrutet åkerlandskap med impediment och mindre höjdryggar. Den sydligaste delen av sträckningen var förlagd till skogsmark. Landskapet är rikt på kända fornlämningar som t ex gravar, gravfält, stensträngar och fornborgar. Hela sträckan var belägen på 25-45 m ö h.

I den norra delen av sträckningen passeras fornlämningen RAÄ 353 i Häradshammars socken. Denna utgörs av en rund stensättning i krönläge. Cirka 300 m öster därom finns RAÄ 196 som består av ett litet gravfält med fem runda stensättningar. Omkring 300 m söder om RAÄ 353 finns en husgrund alldeles invid schaktsträckningen.

Längst i söder finns en fornborg, RAÄ 94 i Östra Ny socken. Den är belägen på ett bergskrön ca 200 m sydöst om det planerade schaktets södra avslutning.

Syfte

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa huruvida fast fornlämning skulle komma att beröras av det planerade arbetsföretaget. Om fast fornlämning påträffades skulle man vid utredningen även se på möjligheterna att justera ledningssträckningen och anvisa transportvägar så att fornlämningarna inte kom till skada.

Fast fornlämning som påträffades vid utredningen skulle dokumenteras avseende art och omfattning samt om möjligt dateras. Utredningens resultat skulle kunna ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta bedömningar i ärendet.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska utredningen utfördes innan exploateringen inleddes. Den bestod av en kart- och arkivgenomgång, fältinventering och grävning av sökschakt. Inventeringen omfattade både den del där nyschaktning skulle ske och den del där endast befintlig luftledning skulle raseras.

Sökschakten togs upp med maskin längs utvalda delar av schaktsträckningen på områden som bedömdes som lämpliga fornlämningslägen. Sammanlagt öppnades 20 schakt. Dessa var ca 4 m långa, ca 0,9 m breda och grävdes ner i orörd mark som framkom på 0,2-0,7 m djup. På den del av sträckan där endast den befintliga luftledningen skulle raseras genomfördes en inventering. Fornlämningar längs raseringslinjen och lämpliga körvägar visades på plats för exploatörens representant.

Resultat och tolkning

Hela sträckningen inventerades. I den planerade schaktsträckningen grävdes sökschakt på ett antal utvalda platser där det ansågs möjligt att dolda lagskyddade lämningar skulle kunna påträffas.

I sökschakten fanns inga spår av fast fornlämning. Endast matjord och orörd mark påträffades. De inventerade raseringslinjerna visade sig inte heller beröra fast fornlämning. Den äldre husgrund som fanns alldeles intill schaktsträckningen skulle inte komma att beröras av arbetet. Det aktuella arbetet kunde därmed utföras enligt planerna.

Vid utredningen konstaterades att en fornlämning, RAÄ 353, som är en rund stensättning, skulle kunna komma att beröras av raseringen. Denna lämning visades för exploatörens representant och en lämplig körväg bestämdes på plats.

Med anledning av schaktningar för el samt rasering av en äldre stolpinje genomfördes en utredning etapp 1 och 2 på sträckan Visätter – Kapperstad – Nybygget i Häradshammars och Östra Ny socknar på Vikbolandet. Vid utredningen konstaterades att en fornlämning, RAÄ 353, som är en rundstensättning, skulle kunna komma att beröras av raseringen. Dessutom passerade schaktsträckningen förbi en äldre husgrund och i närheten av fornborgen RAÄ 94 i Östra Ny socken. För att undvika skador på fornlämningarna märktes dessa ut och visades på plats för exploatören.

Hela sträckningen inventerades. I den planerade schaktsträckningen grävdes sökschakt på ett antal utvalda platser där det ansågs möjligt att dolda lagskyddade lämningar skulle kunna påträffas. I söschakten fanns inga spår av fast fornlämning. Endast matjord och orörd mark påträffades. Det aktuella arbetet kunde därmed utföras enligt planerna.